prima duo que habuerit ſolum retinere poterit. vt. j. de p
ben. non pōt. ij. li. vj. ſ. ¶ Curam. i. curato eiũ et ſimplici bene
diſpenſant epi ſm omnes. vt no. in decre. dudũ. ij. de elec.
g. ¶ Momenti. nota lrās ſurrepticias ipſo iure nō valere.
de hoc dic vt no. ſ. de li. vj. p. ad audienciam. ij.
Altricac͞ois.
bigamꝰ nu
datus eſt omni priui
legio clericali et aſtri
ctꝰ ſeculari foro. nec
valet ɔſuetudo in ɔ̄
triũ. et phibetur ſb
anathemate ne ton
ſurã deferat. i. ¶ Al
tricac͞ois. hoc ideo di
cit. q̄ olim ſup hoc e
rant opiniones. dice
bat hu. q̄ bigamus
gaudebat priuilegio
clericali et canõis q̄
tenebatur portare
tonſurã. ſ. ɔ vi. cū ho.
cle. i. clericus ſi ton
ſura. et erat de fo. ce.
ar. lxxxj. di. dictum.
et ad minores ordies
aſcendere poterat. xx
xiiij. di. ſi quis vidu
am. ij. in fi. a ɔtrario
ſenſu. er. c. lector. jo.
et alij ɔtra per. c. lxxxiij. di. quiſquis. et ibi ħ altricatio. vbi
dicitur quiſq̄s clericus viduam aut ſcdam vxorem duxerit
omni eccl'aſtice dignitatis priuilegio mox denudetur lay
cali ſibi tm̄ cōione ɔceſſa. et p illud. denudatur. videbatur
nō eſſe priuatus ſ priuandus pn̄s ḡ ɔſtitutio declarat hoc
ſ. C. ar. tu. l. veteris. C. de poſtu. here. inſti. l. qd̄ certatum.
C. de furt. apud antiquos. k. ¶ Bigamos. vere vel inter
pretatiue. vt quia duas vxores habuit vel cũ vidua vel cor
rupta ɔtraxit. ſ. c. de bigamis. xxvj. di. deinde. et hoc verũ
eſt de hijs bigamis qui ſic in minoribꝰ ordinibꝰ ɔtraxerũt
ſecus ſi in ſacris. ſ. e. nup. et. c. a nobis. l. ¶ Omni priulegio
qd̄ multiplex eſt. xvij. q. iiij. ſi quis ſuadente. ſ. de fo. ɔpe. c.
ij. et hoc quo ad pſonam. item q̄ nō vexentur aliquibꝰ vex
acõibus in perſona vel rebus. C. de epi. et cleri. l. i. et. ij. et. l
generali. et. ſ. de vi. et ho. cleri. c. vlt. et ideo dicitur omni p
uilegio et ɔprehendit etiam priulegium fori et ħ ſequitur.
m. ¶ Addictos. i. aſtrictos. C. de ep. audi. l. addictos. n.
¶ Conſuetudine que erat in quibuſdam locis francie non
ḡ valet ɔſuetudo in hoc caſu ſicut nec in illis. ſ. de ɔſue. c. i.
et. ij. ſ. de elec. q̄ ſepe. de qua dic vt. viij. di. fruſtra. ɔ ɔſue.
c. vl. g. ¶ Anathemate. interminatio eſt non canon late ſnīe
qd̄ phatur. de iure pa. relatum. de quo dic vt. ſ. de ſagit. c.
vno. de ſimo. ſicut tuis. et per jo. lxiij. di. ſalonitane.
Romana. ſucceſſor officialis excōicati excōmunica
tus nō eſt niſi in crimine damnato ɔmunicet. illa
aũt que exercet illo excōmunicato manente nō va
lerent ſi de iuriſdictione ſolum ab eo recepta hoc fecit. p.
¶ Excōmunicationis. maioris nam excōicatus minori ea q̄
ſunt iuriſdictionis exercet. vt. ſ. de cle. ex. mini. ſi celebrat.

fuiſſet expreſſu eidem
in pluralitate benefi
ciorum hmoi diſpen
ſare veluti p ſurrepcō
nem obtenta nullius
penitus eſt momenti.
¶ Greg. x. in ɔſilio ge.
lugd.

De bigamis

Altricac͞ois an
tique dubiũ
pn̄tis declara
cōis oraculo decidentes
bigamos omni priui
legio clericali declara-
mus eſſe nudatos et co
hercioni fori ſecularis
addictos cōſuetudine
ɔtraria non obſtante
ipis quoque ſub anathema
te phibemus deferre
tonſuram vel habitũ
clericalē. ¶ Innoc. iiij.

De officio vicarij

Romana eccle
ſia et infra. cũ
Remeñ. archi
eps in officialem alicu
ius ſuffraganei ſui

q. ¶ Racionabili cauſa. aliter nō debet ferri excōmunicacōis
ſnīa. j. de ſen. ex. cum medicinalis. et potuit eſſe racionabil'
cauſa cum officialis epi peccat in hijs que ſũt iuriſdictiōis
q̄ idez eſt ɔſiſtorium epi et ſui officialis. tũc archiepi eos
ſicut epōs punire poſſunt. j. de ap. romana. i. li. vj. ſi vero of
ficialis epi aliqd̄ poſ
ſideret vel faceret vt
priuatus tũc archieps
eum plus punire nō
poſſet niſi ſicut alios
ſubditos epōrum in
caſibus no. ſ. de offi.
ord. paſtoralis. et ħ
phatur. j. de fo. ɔpe.
romana. §. ij. et vlti.
a. ¶ Ipſius. officialis
vel officialatus. nec
putes q̄ officialis a
lium officialem gene
ralem dare poſſit. ad
hoc. ſ. e. clericos. licz
ſpālem cũ delegaē
poſſit. et eciã plures
ff. de iud. l. cum pre
tor. poſito tn̄ q̄ offi
cialem generalem de
derit ſicut interdum
fit de facto ille tamē
excōmunicatus nō eſt
vt hic dicit. vel ħ non
dicitur q̄ ipſe officialis officialem dederit ſ eps alium of
ficialem dedit excōmunicato p̄mo queritur an excōmunicatꝰ
ſit ſecundus et videbat q̄ ſic cum lata eſt ſnīa in officialē
Ad hoc rn̄det. Queri ſolet quid ſi quis delegauit cauſaz
poſtea excōmunicatur nũquid expirauerit delegati pōtas.
de hoc recurre. ſ. de offi. del. licet. et q̄ non expiret. bene fa
cit. j. ti. pri. ſi is cui. ſi vero eps eſt excōmunicatus nec ipſe
nec ipſius officialis cum eoꝝ idem ſit ɔſiſtorium de cauſis
ɔgnoſcent quid ergo tũc fiet adeatur ipa vt puideat. ſ. e.
j. de ſupp. negli. p. c. i. b ¶ Propter. ħ ſcz q̄ gerunt vices
officialis ex ɔmiſſione epi vel ipſius officialis facta ante
excōmunicationē vel dic vt. ſ. c. ¶ Ob id. ſcz q̄ gerunt vices
eius. d ¶ Crimine. q̄ tunc eadem ſnīa ſunt ligati. ſ. de ſen.
ex. ſi ɔcubine. e. ¶ Qui ita ɔſtrue qui ſcz officialis nō ar
tatur diſtrictione cenſure eccl'aſtice et p eo q̄ ſuũ et cetera
ḡ ſi ideo eſſent excōmunicati tũc ſucceſſores eadem ſnīa li
garentur. pone in terminis excōmunicauerat archieps epm
monuerat officialem q̄ de cauſis nō ɔgnoſceret qui nō de
ſinebat excōmunicauit eum ſucceſſor participauit in crimine
damnato vnde ligatus eſt. alia lrā eſt in plurali exercent et
artantur quaſi dicat eo q̄ vices gerentes exercent officialꝰ
officium nō ligantur ſnīa. f. ¶ Ipſi. ſcz vicarij officialium
g. ¶ Vices. officialis ſaltem nũc excōmunicati. h ¶ Cum. a
lias eñ. alias taliter et dictaliter. id eſt etiam pter aliam
cãm nō pter officialitatem. i ¶ Tamen. ḡ ſi ab epō ſecus q̄
excōmunicato officiali ſi eps alij ɔmittat tenet ɔmiſſio vt ſu
perius dixi. k. ¶ Recipiunt. de facto q̄ de iure ille iuriſdicti
onem demãdare non pōt qui excōmunicatus eſt. xxiiij. q. i.
audiuimus de rē iud. ad phandum. l. ¶ Vigorem. nō eſt

potuit excōmunicatus quod non habebat cōmittere .i. q. vij. daphertum. de iure pa. ꝙ aūt in caſu tñ excōicatus vtit iuriſdictione .j. de he. pſidentes. ⁊ eſt ſpālis caſus in odiū here

Licet ex generali cōmiſſione nō pōt offi‑ ‖ ſis .jo. an.
cialis inquirere corrigere deponere et punire ſubditoꝝ exceſſus. hoc dicit et fuit hec decre. extra dea de quadam extrauaganti alex. iiij. que incipiebat dud. vbi quidam officialꝭ epi abbatē depoſuerat q̄ appellauit ad archiepm ⁊ officialis arepi ſniam cōfirmauit. appellatū fuit ad papam et ipa dictas ſētētias infirmauit. quod ħ dicit tenebat oſti. de inſti. ex frequentibus. ¶ Officialem. qui interdū miſſus dominicus appellat̄ ð regul. c. ij. de frig. et ma. c. i. officialis ꝛ iſte ordinarius habet iuriſdictionem. interponit eñ decretū in alienacōibus reꝝ minoꝝ et emācipacōibus et oīa que ad iuriſdcōem ptinent expedit. C. de off. ei9 qui vices al. iu. op. l. ij. et .j. de iud. c. vlt. ħ talia cum cauſe cogni tionem requirāt. ſm leges nō delegantur ff. de offi. pcon. l. nec quicq̄ ꝟ. i. ħ ſequit̄ ꝙ ex iuriſdcōe ordinaria ħ fiat nō ex delegata. ſm ino. et oſti. qui ħ no. ſ. c. ij ſua. et guil. in ſpe. de or dinario in pri. goſ. cōtra in ſumma iſtius ti. ꝑmum tene. ⁊ ad decretācem dec. ſ. c. de cōſuetu. c. ij. ⁊ qđ ibi dixi. licet autē negari nō poſſit eos iuriſdictionē hēc ordinariā tñ nō in omnibꝫ requiritur ad eos ſicut ad dantes. hinc eſt ꝙ de caſibus ħ et .j. c. px. expreſſis ſine ſpāli mādato ſe ñ intromittunt. nec etiā de ſpiritualibꝫ vnde lrās cōmēdaticias ad ordines dare nō poſſūt. vt .ſ. e. li. de tēpo. ord. cum nullus ꝟ. i. nec officialis archiepi pñt vel vicario archiepō in ſuffraganeum excōicationis interdicti vel ſuſpēſionis fert ſniam. .j. de offi. or. c. i. in fi. o. ¶ Epi. vel cuiuſcūq alterius cum eadē ſit ratio. p. ¶ Generaliter nō ħ tñ valet genus quo ad ſingula q̄tum ſpecies. de hoc. xxij. di. quamq̄. de offi. or. ſi ſacerdos. q. ¶ Comittantur. ħ pone eps dedit vicariū generalem et in mādato expreſſit aliqđ de iſtis quod reqrit ſpāle

excōmunicationis ſententiam ex aliqua rationabili cauſa ꝓferre. illos qui vices ipſius gerunt ꝓpter hoc excommunicationis vinculo non aſtrinxit. cum non cōmunicent ob id officiali eidem in crimine. qui eccleſiaſtice cēſure diſtrictione proco ꝙ ſuum exercēt officium non artantur. ea tamen que ipſi gerendo huiuſmodi vices agunt. eo taliter excōmunicato manente ſi iuriſdictionem tantum recipiunt ab eo. non poſſunt obtinere vigorem. ¶ Bonifacius octauus.

Licet in officialē epiſcopi per cōmiſſiōem officij gene-

raliter ſibi factam cauſarum cognitio transferatur poteſtatem tamē inquirēdi. corrigendi. aut puniendi aliquoꝝ exceſſus ſeu aliquos a ſuis beneficijs vel adminiſtrationibꝫ amouendi. transferri nolumus in eundem. niſi ſibi hec ſpecialiter cōmittantur. ¶ Idem.

Cum in generali conceſſione neq̄ q̄ illa veniant que nō eſſet quis veriſimilit̄ in ſpecie conceſſurus. nec regulariter donaē valeat is cui bonoꝝ adminiſtratio etiā libera eſt cōceſſa. officialꝭ aut vicarius generalꝭ epi beneficia cōferre nō poſſunt niſi beneficioꝝ collatio ipſis ſpecialit̄

ſecūta generali cl'a. et omnia alia que p nos poſſumus etiam ſi mādatum exigant ſpāle. querit an talis omia ſpālia poſſit. ⁊ dixit oſt. ſ. de off. archid. ſignificaſti. p ipſam dec. et p dec. ſedes de reſcrip. et per. l. ff. ſi quis cauc. ħ et ſi. ꝟ. queſitum. et p ea que no. de cōmo. c. vno. ꝙ omnia poterit. quod ſatis videt ad inſtar pcur. vt .j. de pcura. qui ad agēdum ꝟ. i. ſecus ſi aliqđ de ſpālibꝫ non fuiſſ expreſſum vt ibi. ꝛ reſcr.

¶ Cum i generali. ex generali cōmiſſione officialis beneficia cōferre non pōt. declarat no. per goſ. innoc. et oſt. de pben. dilecte. r. ¶ Veriſimiliter. no. in ſpiciendū quod eſt veriſimile. cōtra. ſ. ti. ij. c. vl. ⁊ habet ħ locum et vbi ē generalitas vt ħ. ⁊ vbi ē obſcuritas. vt .j. de re. iur. inſpicimus. t. ¶ Cōceſſurus. ad idem .j. de pe. et re. ſi eps. ⁊ .j. de re. iur. in generali cuiꝫ ſuis cōtra ⁊ idē in obligacōe. C. que res pign. ob. poſ. l. i. v. ¶ Nec regulariter ſecunda racio huius dicti. et ideo dicit regulariter. ꝙ caſualit̄ ſecus vt ſi in ſtatu cōmotus donauerit. vt puta nigro. vel ſi donare ei pmiſſum ſit vel racione pſone ipſius cui cōceſſa eſt adminiſtratio. vt ſi ſit filius ſenatoris. ff. de admi. tu. cum plures ꝟ. in primis. ⁊ ff. de tu. et ra. diſ. l. i. ꝟ. i. ⁊. ff. de dona. l. filiusfami. i. reſcr. ij. et iij. de hoc no. ff. de pac. l. cōtra iur. in fi. g.

¶ Libera in cōferendis beneficijs eſt liberalitas in cui dādo. ħ nō in dando ſm ea que no. ſ. de pben. relatū. ⁊ c. inter cetera. a. ¶ Nō poſſunt. in cōtrarium videbat p dec. ſ. de inſti. ex frequentibꝫ. ſ. de pben. dilecto. ħ illa iura nō obſtāt. ꝙ in decre. ex frequentibꝫ nō dicitur ꝙ officiales poſſint cōferre. ħ ꝙ pñt cōfirmare. ⁊ ħ ſunt diuerſa vt patet in capitulo ſede vacāte quod bene cōfirmat ab epō cōfirmādos de ma. et obe. cum olim .j. de inſti. c. ij. et tñ non cōfert beneficia ad ſolius epi collationē ſpectātia. ſ. ne ſe. va. illa. ⁊ .j. e. ti. c. vno. ad idem .j. de pben. cum in illis. dec. dilecto. nō dicit ꝙ approbatio ibi facta p generalem pcur. valuerit. b. ¶ Commiſſa no. p hijs que no. jo. b. et hoſt. ſ. de cōceſ. pben. conſtitutus.

ſit commiſſa. Inno. iiij.

De officio et po teſtate iudic. dlegati

Statuimus ut ↄſeruatores quos plerumq; concedimus a manifeſtis iniurijs et violēcijs defendē poſſint quos eis committimus defendendos. nec ad alia que iudicialem indaginem exigūt ſuam poſſint extendere pōtatem. Alex. iiij.

Quia pontificali dignitate prediſtis ob reuerentiam ſacri officij qd' exercent plurimum deferri ↄuenit et eos plus alijs honorari decet. ut cum a iudicibus vel cōſeruatoribus a ſede apoſtolica deputatis. ↄtra eos ad coactiones aliquaſ ſiue penas fuerit pcedendum gradus et modeſtia in hmōi pceſſu ſeruetur ita q eis quadam ↄdigna reuerentia ſupportatis ingreſſu primo ipſis eccle vel ſacerdotale interdicat miniſterium ac demde ab officio ſuſpendantur. et ſubſequēter aggrauetur cēſura eccleſiaſtica cōtra eos. niſi forte alit' fieri ſuaſerit

diſcrunt enī q epiſcopus nō pōt ↄferre ſpecialiter collationem alicuius pbende que nōdum vacat q id poſſ fieri in fraudem vacaturarum. q enī non poſſ michi pmittere pmam vacaturam daret fratri vel amico meo pōtatem ↄferendi pmam et hoc eſſe non pōt. et ſic intelligitur pdicta decre. cōſtitutus. in ſi. ſ; generaliter cōmittere collacōem beneficiorum ad ſe ſpectandum bene pōt ut h. et .xvj. q. i. ſtatuimus. et pcius etiam poſſ hoc ius ↄmitti alicui dignitati vel in genere. ut. s. d inſti. cum veniſſent. et in ſpecie. ut. s. de do nac. paſtoralis. xvj. q. ij. viſis.

Statuimus ↄſeruator a manifeſtis defendit iniurijs et iudicialem indaginem nō exercet. c. Cōſeruatores. q materia ↄſeruatorum in ti. iſto h. et. j. c. primo. et. c. vi. poſita eſt. nota ↄſeruatores delegatos eſſe et ut dicebat h. de i ſtis ↄſeruatoribus per iura antiqua parum vel nichil habemus poſſūt tamen dici ↄſeruatores epi q habēt ↄſeruare et defendē viduas pupillos et orphanos ab oppreſſionibus et iniurijs. de fo. ↄpe. ex parte. b. et. c. ex tenore. lxxxvij. di. c. i. et. ij. xxiij. q. v. adminiſtratores. Scire debes q iſti ↄſeruatores interdum dantur ut aliquos defendant ↄtra latrones vel pdones. interdum ut defendant ↄtra eos qui puilegia infringunt. interdū laicus ut defendant ab iniurijs et offenſis. et in nullo dictorum caſuū hnt iudicialem indaginem. ut h. et. j. e. c. ulti. de manifeſtis ſ; ſolūmodo hnt ↄgnoſcere. et intellige manifeſta illa que notoria ſūt et ita patencia q nulla pbabili tergiuerſacōe celari pnt. ut de ver. ſig. ex pte. de cohi. cleri. et mu. c. vi. Sed qd ſi negetur offenſa notoria negacōe videtur fieri res dubia. C. q ad hib. pcla. non h. l. iij. dic q bene pbacōnes recipiet ↄſeruator an factū ſit notorium ut ſic videat an ſua ſit iuriſdictio. ff. de iud. ſi quis ex aliena. s. de ſep. ſup lris. alias enī iſtorum officium eſſet inutile. et ſi inuenerit factū notoriū pcedet alias deſiſtet. non enī habet pōtatem defendendi ſimpliciter iniuriam ſ; qualificatam notoriam ſcz. habet ſ; ↄſeruator vocare reum. et ſi ↄfiteatur factum bene quidem. ſi negeſ ſup notorio pbacōes recipiat. ſi aūt ↄfiteatur factum. ſ; dicat ſe id ſuo iure feciſſe. dicunt quidā q vlterius intromittere ſe nō debet. alij ↄtra dicentes q pbacōes recipiet ſup notoria offenſa. ad h. s. de elec. bone. alias facile eſſet ↄſeruatorum officium deludere. vn̄ ſi videatur ↄſeruatori pbabilis negacio non pcedat alias puniat ſicut notorium. dicebat aūt olim h. q ſicut delegatus recuſari poterat ſic et cōſeruator. poſtea mutauit dicens. q q in notorijs nō admittit recuſatio nec appellatio ↄſeruator aūt cum nō ↄgnoſcit niſi de notorijs ſ; recuſari nō poterit. s. de appoſuit. et. c. cum ſit dixit etiam talem cōſeruatorem inuocare poſſe auxiliū brachij ſecularis. s. de of. or. c. i. et. c. qm̄. et. xxiij. q. v. adminiſtratores. d. Defendere. h intelligi pōt de ↄmiſſa et ↄmittenda. pone enim paratos ad exercicium et violenciam inferendam illis q; eſt ↄſeruator phibere poterit excōicaē et punire. de ſen. exo. ſacro. et. j. c. ti. romana ſ; caueant. in ↄmiſſa defendet p diſtrictionem eccleſiaſticam cōpellendo iniuriatores ut ſatiſfaciant leſo. et etiā ſeculare brachium inuocando ut ſupius dixi. e. Indagine. id eſt cauſe ↄgnicōem. ſeu ipſius examinacōem q dubia ſunt. et ſi de talibus ſe intromittant penā incurrunt. de qua j. e. c. vi. ſ; vt aūt nec valet qd agunt. ut. e. decre ſ; vi. que ē

Quia ponti. in coactionibus et penis pō glo. iſtus. Officiali dignitati defertur. exemplificat qd habetur. s. e. ſane. ij. et. c. paſtoralis. in pri. io. an. g. Preditis. id eſt p alijs dotatis. h. Officij. ↄcor. j. de ſen. ex. q piculoſum. et. xi. q. iij. abſit. i. Decet. inſpiciamus quid deceat. ſic. s. e. ſi. de elec. cum nō deceat. cum ſuis ↄcord. h. Judicibus. pōt referri h qd. j. ſequitur deputatis vel puncta h. et dic iudicibus quibuſcumq; l. Ingreſſus. et ſi durante tali interdicto in eccl'a ſolēniter celebrat irregularis efficit. j. de ſen. ex. is cui. in. Sacerdotalem ſine quo pōtificale officium exerceri non pōt. s. de exceſ. pla. ex literis. ſ; videtur q ab ipſo principio iſti acrius q reliqui puniri deberēt. ut. v. q. vlt. preſbri. que eſt lex. C. de ep. et cleri. l. preſbri. ubi dicitur q multo maiori pena ſūt digni quibus cum plurimum honoris p nrām iuſſionem delatum eſt occulto repriuntur in crimine lex illa loquit de illo qui deliquit in eo in quo honorabat ſcz in ſacerdote qui in teſtimonio dicendo honoratur ut nō torquēatur. et ideo verum tacuit vel falſum dixit. vel dic q minor pena maior ē in maiore. ſm ea q no. de cleri. pena. c. i.